

V Bruseli 14. júla 2025
(OR. en)

11559/25

ECOFIN 995
COMPET 734
FIN 869
SOC 516

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	8. júla 2025
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2025) 382 final
Predmet:	SPRÁVA KOMISIE o hodnotení Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii na pomoc pracovníkom, ktorí prišli o zamestnanie (EGF), na roky 2021 – 2027 v polovici obdobia

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2025) 382 final.

Príloha: COM(2025) 382 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 8. 7. 2025
COM(2025) 382 final

SPRÁVA KOMISIE

**o hodnotení Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii na pomoc pracovníkom,
ktorí prišli o zamestnanie (EGF), na roky 2021 – 2027 v polovici obdobia**

{SWD(2025) 180 final}

Kontext

Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii (ďalej len „EGF“) bol zriadený v období 2007 – 2013 s cieľom preukázať solidaritu s pracovníkmi, ktorí boli prepustení z dôvodu významných štrukturálnych zmien svetového obchodu spôsobených globalizáciou, a poskytnúť im podporu. Rozsah pôsobnosti pôvodného nariadenia¹ bol v roku 2009² rozšírený tak, aby zahŕňal aj prepúšťanie v dôsledku globálnej finančnej a hospodárskej krízy. Na roky 2014 – 2020 bol rozsah pôsobnosti ďalej rozšírený³ tak, aby zahŕňal prepúšťanie spôsobené akoukoľvek novou globálnou finančnou a hospodárskou krízou. V rokoch 2014 – 2020 sa z EGF spolufinancovalo až 60 %⁴ opatrení, ktoré členské štáty zaviedli na pomoc nadbytočným pracovníkom pri rýchlom opätovnom začlenení na trh práce. Komisia s cieľom riešiť vplyv pandémie ochorenia COVID-19 vypracovala plán obnovy hospodárstva⁵, ktorý zahŕňal EGF ako núdzový nástroj na pomoc ľuďom, ktorí prišli o zamestnanie v dôsledku celosvetovej finančnej a hospodárskej krízy. Prostredníctvom európskeho nástroja dočasnej podpory na zmiernenie rizík nezamestnanosti v núdzovej situácii (SURE)⁶ sa do konca roka 2022 mobilizovali značné finančné prostriedky na boj proti negatívnym hospodárskym a sociálnym dôsledkom pandémie ochorenia COVID-19.

Na **obdobie 2021 – 2027**⁷ sa fond premenoval na Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii na pomoc pracovníkom, ktorí prišli o zamestnanie (EGF). Zaviedli sa **významné zmeny**⁸, napríklad sa rozšíril rozsah oprávnenosti na podporu pracovníkov, ktorí prišli o zamestnanie, bez ohľadu na príčinu reštrukturalizačnej udalosti, znížila sa prahová hodnota z 500 na 200 pracovníkov, ktorí prišli o zamestnanie, zjednodušili a zrýchlili sa postupy a zosúladiť sa miera spolufinancovania s Európskym sociálnym fondom plus (ESF+)⁹. Komisia 1. apríla 2025 navrhla zmenu nariadenia o EGF¹⁰, aby sa vzťahovalo aj na pracovníkov, ktorým bezprostredne hrozí prepustenie v podnikoch v reštrukturalizácii. Táto zmena sa stručne opisuje na konci tohto dokumentu.

Rozsah hodnotenia v polovici obdobia

V súlade s článkom 22 nariadenia o EGF Komisia vykonala hodnotenie v polovici obdobia s cieľom posúdiť, či je EGF na dobrej ceste v období 2021 – 2027 dosiahnuť svoje ciele a do akej miery. V rámci hodnotenia sa posudzovali účinnosť, efektívnosť, súdržnosť, relevantnosť EGF a jeho pridaná hodnota EÚ. Zahnuté sú aj obmedzené poznatky týkajúce sa vykonávania a návrhu EGF.

¹ [Nariadenie \(ES\) č. 1927/2006 \(Ú. v. EÚ L 406, 30.12.2006, s. 1\).](#)

² [Nariadenie \(ES\) č. 546/2009 \(Ú. v. EÚ L 167, 29.6.2009, s. 26\).](#)

³ [Nariadenie \(EÚ\) č. 1309/2013 \(Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 855 – 864\)](#) (ďalej len „nariadenie o EGF“).

⁴ V rokoch 2007 – 2009 a 2012 – 2013 bola miera spolufinancovania z EGF 50 % a v rokoch 2009 – 2011 a 2014 – 2020 sa zvýšila na 60 % (pozri prílohu 6 sprievodného pracovného dokumentu útvarov Komisie).

⁵ Pozri oznámenie *Rozpočet EÚ umožňujúci realizáciu plánu obnovy Európy*, 27. 5. 2020.

⁶ Nariadenie Rady (EÚ) 2020/672 z 19. mája 2020 (Ú. v. EÚ L 159, 20.5.2020, s. 1 – 7).

⁷ [Nariadenie \(EÚ\) 2021/691 \(Ú. v. EÚ L 153, 3.5.2021, s. 48 – 70\).](#)

⁸ Zmeny boli zavedené najmä na základe [posúdenia vplyvu pripojeného k návrhu nariadenia o EGF na roky 2021 – 2027](#), [hodnotenia ex post EGF na roky 2014 – 2020](#) a predchádzajúcich hodnotení EGF a správ o ňom, napríklad [hodnotenia ex post EGF na roky 2007 – 2013](#), [osobitnej správy Európskeho dvora audítorov č. 7 \(2013\) o EGF](#) a [posúdenia vykonávania EGF na roky 2007 – 2014 na európskej úrovni, ktoré vypracoval Európsky parlament](#).

⁹ Miera spolufinancovania z EGF je zosúladená s najvyššou mierou spolufinancovania z ESF+ v dotknutom členskom štáte, pričom minimálna miera spolufinancovania je 60 %.

¹⁰ [COM\(2025\) 140.](#)

Hodnotenie sa zameriava na zmeny zavedené na obdobie 2021 – 2027 s cieľom posúdiť, do akej miery tieto zmeny viedli k zamýšľaným výsledkom. Keďže čerpanie fondu bolo pomerne nízke a dostupné dôkazy boli obmedzené¹¹, v hodnotení sa skúmali aj dôvody nízkeho čerpania EGF napriek zjednodušeným pravidlám podávania žiadostí, ktoré boli zavedené nariadením o EGF na roky 2021 – 2027. Účelom je zistiť, či EGF podľa súčasných pravidiel naďalej účinne podporuje pracovníkov, ktorých ovplyvnili globálne hospodárske transformácie, a či je tak v súlade s hlavnými cieľmi sociálnej politiky EÚ.

Napriek snahe Komisie o čo najširšie hodnotenie a čo najrozsiahlejšie konzultácie treba na výsledky hodnotenia nazerať s obozretnosťou, pretože boli dostupné obmedzené údaje. Vzhľadom na skoré načasovanie hodnotenia EGF v polovici obdobia bolo z aktuálneho obdobia možné čerpať len obmedzené informácie, dôkazy a skúsenosti. Zlepšenie stavu hospodárstva bolo dôvodom nižšieho počtu žiadostí o príspevok z EGF, čo viedlo k obmedzenému počtu údajov, ktoré boli v tomto období k dispozícii. Ďalšími výzvami sťažujúcimi hodnotenie bol nedostatok ukazovateľov výkonnosti, obmedzené množstvo údajov vhodných na porovnanie s prvým programovým obdobím a obmedzené zdroje na toto hodnotenie.

Hodnotenie je založené na konzultáciách so zainteresovanými stranami, cielených rozhovoroch a konzultáciách so zainteresovanými stranami na vnútroštátnej úrovni a na úrovni EÚ, ktoré sa podieľajú na vykonávaní EGF.

Hodnotenie sa vzťahuje na 18 prípadov poskytnutia podpory z EGF (t. j. schválených žiadostí), ktoré boli prijaté v období od nadobudnutia účinnosti nariadenia o EGF 3. mája 2021 do 31. decembra 2024. Z uvedeného počtu sa 11 žiadostí posudzuje bez analýzy výsledkov, keďže tie budú k dispozícii až v rokoch 2025 – 2027, pretože tieto prípady ešte stále prebiehajú. Prípady týkajúce sa siedmich členských štátov (Belgicko, Dánsko, Francúzsko, Grécko, Nemecko, Španielsko a Taliansko) pokrývajú 13 ekonomických odvetví, najmä automobilový priemysel, odvetvie skladových a podporných činností v doprave, veľkoobchod, leteckú dopravu a odvetvie základných kovov.

Nízky počet žiadostí v rokoch 2021 – 2024 možno vysvetliť niekoľkými dôvodmi. Jedným z dôvodov, ktorý sa zdôrazňoval v predchádzajúcich hodnoteniach, je skutočnosť, že počet žiadostí o príspevok z EGF sa vždy vyvíjal cyklicky a súvisel so všeobecným trendom v oblasti zamestnanosti a s hospodárskou realitou v členských štátoch. Pandémia ochorenia COVID-19 spôsobila v roku 2021 v celej Európe prudké zatváranie podnikov a stratu pracovných miest. Európske ekonomiky sa však dokázali s krízou dobre vyrovnáť, a to sčasti vďaka režimom skráteného pracovného času zavádzaným na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni. V dôsledku toho došlo k menšiemu počtu rozsiahlych reštrukturalizačných udalostí a členské štáty boli v lepšej pozícii na riešenie veľkých reštrukturalizačných udalostí.

Podľa databázy európskeho monitora reštrukturalizácie (ERM) nadácie Eurofound¹² sa však od roku 2024 ukazuje prudký nárast počtu reštrukturalizácií, pri ktorých je zrušených 200 alebo viac pracovných miest, a to o 50 % v rokoch 2023 až 2024¹³, čo je najvyššia úroveň za obdobie 2021 – 2024. Zároveň v roku 2024 celkový počet zrušených pracovných miest v rámci veľkých

¹¹ Výsledky prvých siedmich prípadov poskytnutia podpory z EGF boli k dispozícii až v druhej polovici roka 2024.

¹² ERM je najkomplexnejším zdrojom údajov, v ktorom sa zaznamenávajú všetky oznámenia o prepúšťaní v danom roku. Oznámenia o reštrukturalizácii sa v ERM zaznamenávajú na základe posudzovania hlavných mediálnych zdrojov v jednotlivých členských štátoch. [Európsky monitor reštrukturalizácie | Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok](#).

¹³ V EÚ bolo v roku 2024 zaznamenaných 309 reštrukturalizačných udalostí, pri ktorých bolo zrušených 200 alebo viac pracovných miest, pričom pre porovnanie v roku 2023 bolo takýchto udalostí 205.

reštrukturalizačných udalostí prvýkrát od roku 2020 prevýšil počet vytvorených pracovných miest, a to najmä v najviac postihnutých odvetviach výroby, dopravy/skladových činností a maloobchodu¹⁴. Svedčí to o hospodárskom poklese, ktorý by mohol s určitým oneskorením (v závislosti od trvania a rozsahu reštrukturalizačných udalostí) v budúcnosti viesť k vyššiemu počtu prijatých žiadostí o príspevok z EGF.

Hodnotenie v polovici obdobia sa predkladá ako pracovný dokument útvarov Komisie. Príslušný dokument vypracovalo Generálne riaditeľstvo Komisie pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a začlenenie na základe sekundárneho a terénneho výskumu, spätnej väzby od zainteresovaných strán, analýzy žiadostí o príspevok z EGF a záverečných správ predložených členskými štátmi. Medzi ďalšie zdroje patrili predchádzajúce správy o EGF, jeho hodnotenia a výsledky konzultačných činností s príslušnými zainteresovanými stranami EGF zo všetkých členských štátov. Ďalšie dôkazy boli zhromaždené a analyzované na základe skúseností niekoľkých zamestnancov Komisie riadiacich EGF a internej databázy Komisie o EGF, ktorá obsahuje údaje o všetkých prípadoch poskytnutia podpory z EGF v rokoch 2007 až 2024. Výsledky hodnotenia sú zdrojom informácií pre vykonávanie EGF.

Tieto výsledky sa dávajú do pozornosti inštitúciám a orgánom EÚ a sociálnym partnerom¹⁵.

Hlavné zistenia podľa jednotlivých hodnotiacich kritérií

Pomoc z EGF sa poskytuje vždy so spätnou platnosťou, teda až potom, ako došlo k prepúšťaniu. Táto pomoc sa poskytuje ako doplnok k opatreniam členských štátov na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni len vtedy, keď verejné služby zamestnanosti čelia mimoriadnemu tlaku v dôsledku náhleho hromadného prepúšťania a keď sa členský štát rozhodne požiadať o financovanie z EGF.

EGF ponúka prijímateľom ciele, prispôbenú a individualizovanú podporu¹⁶, vďaka ktorej sa dostávajú do výhodnejšej pozície pri návrate na trh práce ako ľudia, ktorí podporu z EGF nedostali¹⁷. Opatrenia EGF reagujú na individuálne potreby a želania prijímateľov. Prostredníctvom EGF **sa odstraňujú prekážky účasti** a zabezpečuje sa **rovnaké zaobchádzanie so všetkými prijímateľmi¹⁸**, a to so zameraním na zraniteľné skupiny, ako sú znevýhodnení prijímatelia vrátane mladých ľudí a starších nezamestnaných osôb a ľudí ohrozených chudobou. EGF umožňuje ľuďom zvyšovať si vedomosti a zručnosti alebo využívať iné vhodné opatrenia (napr. príspevky na mobilitu, príspevky na starostlivosť o dieťa alebo opatrovanie starších osôb).

¹⁴ [Európsky monitor reštrukturalizácie | Európska nadácia pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok](#). Podľa ERM bolo napríklad v roku 2024 v odvetví výroby automobilov v EÚ27 zaznamenaných 39 706 zrušených pracovných miest, zatiaľ čo novovytvorených pracovných miest bolo len 5 727 (zahrnuté sektory podľa klasifikácie NACE: C27.1, 29.1, 29.2, 29.3, 30.3, 30.9, 74.9).

¹⁵ V súlade s článkom 22 ods. 2 nariadenia o EGF.

¹⁶ Podľa siedmich prieskumov medzi prijímateľmi pomoci z EGF 62 % respondentov (z celkového počtu 645 odpovedí) súhlasilo s tvrdením, že EGF bol prispôbený ich potrebám.

¹⁷ *Štúdia na podporu hodnotenia ex post Európskeho fondu na prispôbenie sa globalizácii (2014 – 2020)*, s. 13, <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/ceb95383-a24f-11eb-b85c-01aa75ed71a1>.

¹⁸ V Španielsku sa osobitná pozornosť venuje aj prístupnosti na všetkých miestach súvisiacich s vykonávaním projektových činností (informačné akcie, zvyšovanie povedomia atď.) s cieľom dosiahnuť rovnakú účasť osôb so zdravotným postihnutím. Belgicko začleňuje opatrenia ponúkajúce finančné stimuly každému zamestnávateľovi v sektore sociálneho hospodárstva, ktorý zamestná pracovníka vo veku 50 rokov alebo vyššom. Ďalším príkladom z Belgicka je, že ľuďom ohrozeným chudobou sa poskytujú spoločné informácie o daňových dôsledkoch zmeny statusu z pracovníka na nezamestnaného, ale aj o tom, ako predchádzať nadmernej zadlženosti. Belgicko aj Španielsko sa snažia prekonať rodové stereotypy tým, že ponúkajú finančné stimuly ženám, ktoré sa zúčastňujú na programoch odbornej prípravy alebo majú zamestnanie, ktoré zvyčajne vykonávajú muži.

EGF členským štátom umožňuje experimentovať s inovatívnymi aktívnymi opatreniami na trhu práce, ktoré by pre pracovníkov, ktorí prišli o zamestnanie, nemuseli byť bežne dostupné. Ak sa inovatívne **opatrenia** ukázali ako **úspešné**, **členské štáty**, napríklad Belgicko, Nemecko a Španielsko¹⁹, **ich následne začlenili medzi svoje opatrenia štandardnej pomoci**.

Účinnosť EGF

Na základe kritéria účinnosti sa hodnotí miera účinnosti EGF pri dosahovaní príslušného cieľa na úrovni nástroja aj na úrovni prípadov. Cieľom EGF je i) prejaviť solidaritu s prepustenými pracovníkmi a ii) v každom prípade poskytnutia podpory z EGF zabezpečiť, aby si čo najväčší počet prijímateľov našiel čo najskôr udržateľné zamestnanie. Výsledky tohto posúdenia sú zhrnuté ďalej.

Vďaka **rozšírenému rozsahu pôsobnosti, upraveným intervenčným kritériám, zjednodušeným postupom podávania žiadostí** (odstránila sa potreba preukazovať súvislosť s príčinou prepúšťania) a **kratším procesným lehotám** pre Komisiu aj pre členské štáty je **EGF spravodlivejší, inkluzívnejší a ľahšie dostupný**. Okrem toho sa za povzbudzujúci faktor pri podávaní žiadostí o finančný príspevok z EGF považovalo **zosúladenie miery spolufinancovania z EGF s mierou spolufinancovania z ESF+** (pri zachovaní minimálnej miery 60 %).

EGF podporuje všetkých oprávnených prijímateľov intenzívnejším a prispôsobenejším spôsobom ako vnútroštátne opatrenia a iné nástroje EÚ. Vysoko sa cení **flexibilita EGF** z hľadiska typov opatrení. Niektoré členské štáty by chceli pri rôznych príspevkoch, napríklad na hľadanie si zamestnania, na odbornú prípravu, na stravu a ubytovanie a na mobilitu, použiť vyšší percentuálny podiel ako 35 %²⁰.

Opatrenia EGF podporujú vnútroštátne opatrenia, pretože sú vždy **poskytované nad rámec** vnútroštátnych opatrení. Na základe zistení z predchádzajúcich hodnotení a spätnej väzby od prijímateľov sa potvrdzuje, že ponúknutá pomoc by inak nebola dostupná. To jasne naznačuje, že opatrenia EGF dopĺňajú a rozvíjajú to, čo je k dispozícii na vnútroštátnej úrovni.

Zapojenie sociálnych partnerov a spoločností, ktoré prepúšťali pracovníkov, **bolo pozitívne z hľadiska účinnosti prípadov poskytnutia podpory z EGF**, pretože prispelo k lepšiemu navrhovaniu a vykonávaniu opatrení. Ich zapojenie vo Francúzsku a v Španielsku takisto niekedy viedlo prijímateľov k rýchlemu nájdeniu si nového pracovného miesta.

Zo spätnej väzby z prieskumov zameraných na prijímateľov vyplýva **zlepšenie celkovej informovanosti** o EGF v porovnaní s predchádzajúcimi obdobiami, hoci naďalej existuje priestor na zlepšenie. Vo viacerých prípadoch sa za prínos pre prijímateľov považovala podpora využívania EGF presadzovaná Komisiou. V niektorých členských štátoch (najmä BE, CY, DE, EE, ES, IT, FI, HR, HU, IE, LT, LV, PT, SE) prispela k zvýšeniu informovanosti o EGF skutočnosť, že na realizácii niektorých opatrení sa podieľali organizácie pracovníkov, vykonávacie orgány, tvorcovia politik a sociálni partneri. V iných členských štátoch (najmä FR,

¹⁹ V Belgicku, Dánsku, Grécku, Nemecku, Španielsku a Taliansku. V belgickom Flámsku patrí medzi príklady organizovanie veľtrhov práce, ktoré majú pomôcť pracovníkom, ktorí prišli o zamestnanie, nájsť si nové pracovné miesto, zatiaľ čo vo Valónsku sa prijímateľom poskytovali stimuly na účasť na odbornej príprave v digitálnej oblasti. Takisto v Nemecku prijímatelia, ktorí absolvujú odbornú prípravu v digitálnej oblasti, dostanú tablet. V Španielsku slúžia prípady poskytnutia podpory z EGF ako referenčný bod pri navrhovaní ďalších projektov pracovného umiestňovania uchádzačov o zamestnanie a miestnych iniciatív v oblasti zamestnanosti.

²⁰ Rovnako ako v období 2014 – 2020 je spolufinancovanie príspevkov naďalej obmedzené na 35 % celkového balíka personalizovaných opatrení s cieľom poskytnúť primeranú pomoc a v súlade so zisteniami z auditu EGF na roky 2007 – 2013 [[Európsky dvor audítorov \(2013\), s. 28](#)]. Takéto príspevky sa môžu spolufinancovať len vtedy, ak sú podmienené aktívnou účasťou na opatreniach EGF.

CZ, MT, PL, SI, PL, RO, SE) neboli o EGF a jeho potenciálnych prínosoch informované všetky príslušné zainteresované strany vrátane prijímateľov, čo môže brániť účinnosti fondu. Existuje priestor na zlepšenie komunikácie a informovanosti o EGF medzi pracovníkmi a ich zastupiteľskými organizáciami na úrovni EÚ a na vnútroštátnej úrovni. Približne 80 % respondentov prieskumu medzi prijímateľmi vedelo, že finančné prostriedky, ktoré dostali, boli spolufinancované prostredníctvom EGF/EÚ, zatiaľ čo 20 % respondentov to nevedelo.

Prekážky účinnosti EGF opätovne potvrdzujú zistenia z predchádzajúcich hodnotení, medzi ktoré patria (výpočet nie je usporiadaný podľa priorít): a) zdĺhavý a zložitý rozhodovací proces na úrovni EÚ (v priemere 5,5 mesiaca, čo je zlepšenie v porovnaní s trvaním 7,2 mesiaca v rokoch 2014 – 2020); b) oneskorený začiatok vykonávania; c) vnútroštátne správne postupy v členských štátoch; d) problémy pri riadení prípadov na vnútroštátnej/regionálnej úrovni a nedostatok skúseností členských štátov s využívaním EGF; e) otázky súvisiace s vekom prijímateľov (napr. staršie osoby, ktoré potrebujú obzvlášť intenzívnu odbornú prípravu); f) ťažkosti pri oslovovaní a aktivizácii nadbytočných pracovníkov (niekedy pre ťažkosti pri získavaní ich kontaktných údajov z dôvodu obmedzení spojených s ochranou údajov); g) nízka ochota pracovníkov v súvislosti s pracovnou mobilitou a prijímaním zmien; h) problémy a oneskorenia pri navrhovaní a vykonávaní opatrení EGF; i) nedostatočná informovanosť o EGF v niektorých členských štátoch; j) inštitucionálne ťažkosti pri riadení ďalších fondov vrátane iných nástrojov, ako je ESF+, Fond na spravodlivú transformáciu (FST), Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (RRF).

Okrem opätovného začlenenia do trhu práce mal EGF **dlhodobé účinky na všeobecnú zamestnateľnosť prijímateľov**, napríklad poskytnutím možnosti získať nové zručnosti a kvalifikácie. Medzi tieto účinky patrí osvojenie si digitálnych zručností a environmentálnych/zelených zručností, zvýšenie sebavedomia, pocit lepšej kvalifikovanosti na prácu, pocit povzbudenia pri prekonávaní rodovej zaujatosti pri výbere zamestnania a rozširovanie svojich sociálnych sietí vďaka účasti na opatreniach EGF. Tieto mäkké výsledky sú ľahko viditeľné v prieskume medzi prijímateľmi v rámci každého prípadu poskytnutia podpory z EGF a ponúkajú teda kvalitatívnejší prístup k hodnoteniu účinnosti. Po tom, ako sa do nariadenia o EGF na roky 2021 – 2027 začlenili osobitné spoločné ukazovatele a prieskum medzi prijímateľmi v rámci každého prípadu poskytnutia podpory z EGF, sa pozorovalo, že sa **zlepšili opatrenia na zber údajov a podávanie správ**. Keďže však v súčasnosti nie je vo fáze podávania žiadostí povinné stanoviť špecifické cieľové hodnoty pre jednotlivé prípady, nemožno posúdiť výkonnosť jednotlivých prípadov. Návrh Komisie stanoviť špecifické cieľové hodnoty pre jednotlivé prípady a zahrnúť podávanie správ podľa typu zamestnania však nebol súčasťou konečnej dohody medzi Európskym parlamentom a Radou o nariadení o EGF na obdobie 2021 – 2027. Vo všeobecnosti **sa monitorovanie účinnosti EGF v rokoch 2021 – 2024 zlepšilo**.

EGF je celkovo **účinný a splnil cieľ** solidarity s pracovníkmi, ktorí prišli o zamestnanie, a so samostatne zárobkovo činnými osobami, ktorých činnosť bola ukončená v dôsledku reštrukturalizačných udalostí, pričom ich podporuje pri hľadaní si udržateľného pracovného miesta alebo pri založení vlastného podniku. Priemerná **miera opätovného začlenenia** pracovníkov, ktorí prišli o zamestnanie, do trhu práce bola v siedmich ukončených prípadoch približne **50 %**, čo je menej ako v predchádzajúcom programovom období (60 % v 46 prípadoch). Na tieto výsledky treba nazerať s obozretnosťou, keďže za obdobie 2021 – 2024 je k dispozícii malá vzorka. Táto miera závisí od špecifik prípadu, ako aj od vonkajších faktorov (napríklad od situácie na trhu práce, konkrétneho odvetvia činnosti) a osobných dôvodov

prijímateľov. **Z dlhodobého hľadiska sa miera opätovného začlenenia** vo väčšine prípadov zlepšuje²¹.

Účinnosť EGF

Pomocou kritéria efektívnosti sa analyzuje, do akej miery boli náklady spojené s vykonávaním EGF opodstatnené vzhľadom na výsledky (analýza nákladov a prínosov)²². Poslúžila na to analýza zdrojov použitých na dosiahnutie výsledkov, ako aj rozhodovacieho procesu. Zároveň sa analyzuje, či na úrovni prípadov alebo na úrovni nástroja nedochádza k neefektívnosti alebo zbytočnej záťaži.

Opatrenia v rámci EGF nie sú vo svojej podstate programovateľné, pretože reštrukturalizačné udalosti vedúce k prepúšťaniu prichádzajú neočakávane. Preto nie je možné vopred určiť, koľkým udalostiam hromadného prepúšťania v určitom roku dôjde a aký bude profil prijímateľov. Takisto je pre členské štáty ťažké pri vypracúvaní žiadosti o podporu z EGF presne odhadnúť počet ľudí, ktorí sa prihlásia na účasť na opatreniach EGF, typ a trvanie potrebných opatrení a výšku, v akej sa bude čerpať z plánovaného rozpočtu na balík personalizovaných služieb.

Skrátením postupov prijímania jednotlivých žiadostí pre Komisiu aj členské štáty sa **efektívnosť EGF zvýšila. Celkové trvanie postupov na úrovni EÚ v období 2021 – 2024 bolo v priemere 5,5 mesiaca**²³, čo je pokles v porovnaní s trvaním 7,2 mesiaca v období 2014 – 2020. Napriek tomu sa 16 členských štátov **naďalej domnieva**, že rozhodovací proces na úrovni EÚ je **zdlhavý a/alebo zložitý**²⁴. V niektorých členských štátoch²⁵ sa zdlhavý postup považuje za **jedinú prekážku pri podávaní žiadostí** o podporu z EGF. Takýto zdlhavý proces spôsobuje oneskorenie vykonávania projektu, ale podľa zistení v niektorých prípadoch predstavujú významnejšiu prekážku efektívnosti postupy na vnútroštátnej/regiónálnej úrovni.

Podľa konzultácií so zainteresovanými stranami na úrovni jednotlivých prípadov **sa sumy dostupné na opatrenia považujú za dostatočné**. Väčšina respondentov, ktorí sa zúčastnili na písomnej konzultácii Komisie, sa domnievala, že rovnaké výsledky by sa nedali dosiahnuť s menšími zdrojmi alebo v kratšom čase.

Miera čerpania (percentuálny podiel výdavkov na poskytnutú pomoc) sa skúma pri analýze použitých zdrojov v jednotlivých prípadoch. Neodráža však nákladovú efektívnosť na úrovni jednotlivých prípadov. Navyše nezahŕňa žiadnu špecifickú cieľovú hodnotu pre konkrétny prípad a nemožno ju považovať za ukazovateľ výkonnosti ani ukazovateľ úspešnosti prípadu.

²¹ Vo všetkých siedmich prípadoch poskytnutia podpory z EGF z roku 2021, v ktorých boli k dispozícii prieskumy medzi prijímateľmi, zo spätnej väzby získanej od prijímateľov vyplynulo, že opätovné začlenenie do trhu práce sa z dlhodobého hľadiska zlepšilo v porovnaní s krátkodobým hľadiskom po účasti na poslednom opatrení EGF. K rovnakému záveru sa dospelo aj pri predchádzajúcom hodnotení EGF.

²² Pri hodnotení nákladovej efektívnosti EGF sa berie do úvahy, do akej miery sú vynaložené náklady primerané výsledkom (definovaným ako počet prijímateľov, ktorí dostali pomoc, počet opätovne začlenených prijímateľov, percentuálny podiel prijímateľov, ktorí sú v procese vzdelávania alebo odbornej prípravy a ktorí získali kvalifikáciu, a ako dlhodobé účinky na všeobecnú zamestnateľnosť prijímateľov) a či by sa dali dosiahnuť s menším množstvom zdrojov (miera čerpania) a/alebo v kratšom čase. Pri analýze časového hľadiska sa analyzovali tieto aspekty: načasovanie a dĺžka trvania žiadostí, načasovanie a dĺžka trvania opatrení na opätovné zamestnanie.

²³ Odo dňa podania žiadosti do dňa platby.

²⁴ AT, CY, CZ, DE, FI, HR, HU, IE, IT, LT, LU, MT, PL, PT, SE, SI (podľa písomného prieskumu uskutočneného Komisiou v novembri 2024, v prípade členských štátov, ktoré v rokoch 2021 – 2024 nepodali žiadosť o podporu z EGF).

²⁵ AT, CY, FI, HR.

Podobne ako v predchádzajúcich programových obdobiach sa vo väčšine prípadov poskytnutia podpory z EGF využíva len zlomok pridelených zdrojov. V období 2021 – 2024 bol zaznamenaný pokrok v miere čerpania spolufinancovania z EGF. V siedmich prípadoch z rokov 2021 – 2024 **bola priemerná miera čerpania 63 % (za sedem prípadov poskytnutia podpory z EGF), čo je zlepšenie** v porovnaní s predchádzajúcimi obdobiami (priemer 55 % za 73 prípadov v rokoch 2007 – 2013 a priemer 59 % za 46 prípadov v rokoch 2014 – 2020)²⁶ a do určitej miery to naznačuje lepšie využívanie pridelených zdrojov.

Na úrovni členských štátov vyplýva z porovnania celkovej sumy z EGF vynaloženej na prípad s počtom prijímateľov, ktorým bola poskytnutá pomoc, všeobecný trend, podľa ktorého bola pomoc poskytnutá väčšiemu počtu prijímateľov v prípadoch, na ktoré bolo vyčlenených viac finančných prostriedkov z EGF. Vyšší počet prijímateľov si vyžaduje viac finančných prostriedkov. Platí to však vtedy, keď prijímatelia potrebujú intenzívnejšiu alebo komplexnejšiu a nákladnejšiu odbornú prípravu. O nákladovej efektívnosti na prijímateľa celkovo nebolo možné vyvodit' žiadne zmysluplné závery, pretože v jednotlivých prípadoch, odvetviach a členských štátoch sa zdroje vynaložené na prípad a počet prijímateľov, ktorým sa poskytla pomoc a ktorí sa v dôsledku toho opätovne začlenili do trhu práce, značne líšia. Náklady vo veľkej miere závisia od vnútroštátnych a regionálnych špecifik, ako aj od povahy ponúkaných opatrení a od pozadia prijímateľov.

Tak ako v predchádzajúcich programových obdobiach bolo naďalej možné prerozdelenie finančných prostriedkov medzi opatreniami na základe potrieb, ktoré sa objavili počas obdobia implementácie. V prípade prerozdelenia nad 20 % však členské štáty musia informovať Komisiu. K takýmto prerozdeleniam sa pristúpilo v 22 % prípadov (v 4 z 18)²⁷, zatiaľ čo v rokoch 2014 – 2020 to bolo približne v 10 % prípadov (v 5 zo 46).

Súdržnosť EGF

EGF je v súlade s vnútroštátnymi, regionálnymi a miestnymi politikami a ponúka dostatočnú flexibilitu na doplnenie a/alebo rozšírenie opatrení na trhu práce, ktoré poskytujú členské štáty na vnútroštátnej úrovni. V niektorých prípadoch bola intervencia EGF súčasťou širšieho politického rámca zameraného na minimalizáciu dôsledkov hromadného prepúšťania v regióne, čím sa zabezpečila súdržnosť medzi činnosťami vykonávanými inými regionálnymi a miestnymi zainteresovanými stranami a takisto sa posilnila udržateľnosť výsledkov EGF²⁸.

Na úrovni jednotlivých prípadov sa nezistilo žiadne prekryvanie s iným financovaním EÚ alebo vnútroštátnym financovaním. Konštatovalo sa, že medzi EGF a ESF+ existuje silná komplementárnosť. Komplementárnosť sa zabezpečuje najmä prostredníctvom koordinácie medzi fondmi na vnútroštátnej úrovni. Existuje priestor na lepšie zosúladenie EGF a ESF+ z hľadiska dostupnosti, keďže niektoré členské štáty sa rozhodli financovať opatrenia typu EGF prostredníctvom ESF+, Fondu na spravodlivú transformáciu a Mechanizmu na podporu obnovy

²⁶ Hodnotenie *ex post* EGF na roky 2014 – 2020, SWD(2021) 381, 13. 12. 2021, s. 37.

²⁷ Taliansko požiadalo o viacero prerozdelení rozpočtu v prípadoch EGF/2021/002 IT/Air Italy a EGF/2021/003 IT/Porto Canale. V prípade Air Italy došlo k zvýšeniu pri dvoch opatreniach, aby sa mohli poskytnúť vyššie náhrady nákladov spojených s mobilitou a príspevky na ubytovanie a cestovné náklady počas odbornej prípravy. Takisto boli upravené položky technickej pomoci tak, aby bolo možné sumu, ktorá sa nevyčerpala na prípravné opatrenia, možné použiť na doplnenie riadiacich a kontrolných činností. V prípade Porto Canale sa žiadalo o prerozdelenie rozpočtu s cieľom poskytnúť väčšiu podporu v oblasti odbornej prípravy. V prípade EGF/2021/006 ES/Cataluña, automobilový priemysel sa doplnilo ďalšie opatrenie: stimul ponúkaný pracovníkom na podporu ich účasti. Finančné prostriedky na toto opatrenie pochádzajú zo stimulu na opätovné zamestnanie. V prípade EGF/2022/003 ES/Alu Ibérica sa žiadalo o prerozdelenie prostriedkov s cieľom poskytnúť viac pomoci pri hľadaní si zamestnania a kurzov odbornej prípravy.

²⁸ Hodnotenie *ex post* EGF na roky 2014 – 2020, SWD(2021) 381, 13. 12. 2021, s. 43.

a odolnosti, pretože tieto nástroje už sú k dispozícii a poskytujú väčšiu flexibilitu pri rýchлом prerozdelení súm.

Ďalšie dôkazy o komplementárnosti EGF s vnútroštátnymi opatreniami a nástrojmi poskytuje nová požiadavka, aby členské štáty v každej žiadosti o príspevok z EGF vysvetlili spôsob jej koordinácie na základe odporúčaní stanovených v Rámci kvality EÚ pre predvídanie zmien a reštrukturalizácie, ktorý predstavuje rámec najlepších postupov pre predvídanie a zvládanie reštrukturalizácie podnikov.

Pridaná hodnota EGF pre EÚ

Prostredníctvom pridanej hodnoty EÚ sa analyzuje, do akej miery došlo k zmenám vďaka tejto intervencii EÚ. Ide o analýzu pridaných prínosov v porovnaní so scenárom, v ktorom pomoc poskytujú členské štáty, a analýzu účinku ukončenia pomoci z EGF.

Hoci dôkazy získané z konzultácií so zainteresovanými stranami sú obmedzené, zistenia z tohto hodnotenia naznačujú, že EGF poskytuje pridanú hodnotu v porovnaní s tým, čo by členské štáty mohli dosiahnuť samy prostredníctvom vnútroštátnych opatrení zameraných na pomoc prepusteným pracovníkom. Ako vyplýva z výsledkov písomných konzultácií, približne **70 % respondentov sa domnieva, že EGF má pridanú hodnotu**²⁹. Približne **62 %** respondentov prieskumu medzi prijímateľmi hodnotilo EGF v porovnaní s inými zdrojmi podpory na vnútroštátnej/regiónálnej úrovni kladne, pričom ako jeden z prínosov podpory z EGF uviedli, že je **prispôbená špecifickým potrebám prijímateľov**.

EGF bol úspešný a v rokoch 2021 – 2024 vytváral značnú **pridanú hodnotu EÚ**. Ako sa potvrdilo v predchádzajúcich hodnoteniach EGF, platí to najmä z hľadiska jeho *vplyvov na objem*, rozsahu pôsobnosti (napr. inovačné opatrenia³⁰), úlohy a vplyvov na proces³¹, hoci medzi členskými štátmi existujú rozdiely a tieto aspekty do veľkej miery závisia od vnútroštátnych podporných štruktúr. Vytvára sa významná pridaná hodnota z hľadiska vplyvov na objem, čo znamená, že pomoc z EGF nielen zvyšuje počet a rozmanitosť ponúkaných služieb, ale aj ich intenzitu v úsilí na nikoho nezabudnúť.

Keďže EGF vo veľkej miere dopĺňa iné nástroje EÚ (najmä ESF+), prináša pridanú hodnotu EÚ v porovnaní s ich rozsahom pôsobnosti a cieľovými skupinami.

Na záver, pri zohľadnení obmedzení tohto hodnotenia, možno konštatovať, že EGF podľa súčasného regulačného rámca naďalej poskytuje pridanú hodnotu EÚ prostredníctvom účinnej podpory pracovníkov, ktorých ovplyvnili globálne hospodárske transformácie, a je tak v súlade s hlavnými cieľmi sociálnej politiky EÚ.

Relevantnosť EGF

Hodnotiacimi kritériami relevantnosti sa posudzuje relevantnosť EGF. Vztahujú sa na tri základné aspekty: i) vhodnosť a užitočnosť *rozšíreného rozsahu pôsobnosti* EGF; ii) *upravené intervenčné kritériá*, ako sú stanovené v nariadení o EGF na roky 2021 – 2027, a iii) rozsah, v akom EGF zodpovedá potrebám členských štátov.

²⁹ Písomné prieskumy medzi zainteresovanými stranami zo všetkých členských štátov uskutočnené od októbra do decembra 2024.

³⁰ V Belgicku, Dánsku, Grécku, Nemecku, Španielsku a Taliansku. V Nemecku sa zorganizoval jednodňový zájazd autobusom, počas ktorého mohli bývalí pracovníci spoločnosti Vallourec (EGF/2023/003 DE/Vallourec) navštíviť potenciálne spoločnosti vykonávajúce nábor a prediskutovať možnosti zamestnania. Takisto v Nemecku prijímatelia, ktorí absolvujú odbornú prípravu v digitálnej oblasti, dostanú tablet. V belgickom Flámsku (EGF/2024/002 BE/Limburg, strojársky a papierenský sektor) sa zorganizoval veľtrh práce, zatiaľ čo vo Valónsku sa prijímateľom poskytovali stimuly na účasť na odbornej príprave v digitálnej oblasti.

³¹ Hodnotenie *ex post* EGF na roky 2014 – 2020, SWD(2021) 381, 13. 12. 2021, s. 46 – 47.

Z dôkazov vyplýva, že **rozšírený rozsah pôsobnosti** bol počas obdobia 2021 – 2024 **relevantný** a užitočný pre príslušné ciele, keďže lepšie odráža hospodársku situáciu a uľahčuje prístup k EGF. Väčšina zainteresovaných strán, s ktorými sa konzultovalo, sa takisto zhodla, že po vypustení požiadavky preukazovať príčinu prepúšťania sa postup podávania žiadostí zjednodušil a zrýchlil.

Vďaka **rozšírenému rozsahu pôsobnosti a zjednodušenému postupu podávania žiadostí** je EGF **dostupný** pre všetkých pracovníkov, ktorí prišli o zamestnanie pri veľkej reštrukturalizačnej udalosti, **čím sa napĺňa úsilie na nikoho nezabudnúť**. Rozhodnutia o spolufinancovaní z EGF sú založené skôr na očakávanom vplyve prepúšťania (ktorý sa určuje na základe prahovej hodnoty 200 pracovníkov, ktorí prišli o zamestnanie) než na jeho príčine. Táto skutočnosť poskytuje členským štátom **väčšiu flexibilitu** pri zameraní sa na potreby pracovníkov, ktorí prišli o zamestnanie. Na základe zhromaždených dôkazov možno konštatovať, že **rozsah pôsobnosti EGF** sa vďaka tomu stal vhodným na riešenie neustále sa meniacich potrieb trhu práce súvisiacich s automatizáciou, umelou inteligenciou, so súbežnou zelenou a digitálnou transformáciou atď.

Dospelo sa k záveru, že **upravené intervenčné kritériá**, ktorými sa prahová hodnota prepúšťania znižuje na 200, sú relevantné a užitočné. Niekoľko členských štátov uviedlo, že zo zníženia minimálnej prahovej hodnoty prepúšťania teraz môžu ťažiť menšie trhy práce. **Väčšina zainteresovaných strán** sa domnieva, že **znížená prahová hodnota je pre členské štáty povzbudzujúcim faktorom pri podávaní žiadostí**, zatiaľ čo predchádzajúca prahová hodnota na roky 2014 – 2020 sa považovala za prekážku. Vo všeobecnosti je celkový počet pracovníkov, ktorým je pomoc určená, nižší ako počet zrušených pracovných miest, pretože nie všetci prepustení pracovníci potrebujú podporu. Pokiaľ ide o prahovú hodnotu prepustených pracovníkov, v piatich žiadostiach (z 18 prijatých v rokoch 2021 – 2024), t. j. v 27 %, bol celkový počet prepustených pracovníkov nižší ako 500, zatiaľ čo vo zvyšných (13) prípadoch presiahol 500. Pokiaľ ide o počet pracovníkov, ktorým sú určené opatrenia EGF, v 11 žiadostiach bol počet pracovníkov, ktorým je pomoc určená, nižší ako 500, zatiaľ čo v siedmich bol vyšší ako 500.

Na základe predchádzajúcich hodnotení EGF sa v nariadení o EGF na roky 2021 – 2027 upravilo referenčné obdobie na výpočet prahovej hodnoty 200 pracovníkov, ktorí prišli o zamestnanie, na štyri mesiace (pri prepúšťaní v rámci spoločnosti alebo v prípade týkajúcom sa určitého regiónu³²) a šesť mesiacov³³ (pri prepúšťaní v prípade týkajúcom sa určitého odvetvia). Mimo referenčného obdobia štyroch, resp. šiestich mesiacov by sa medzi oprávnených prijímateľov mohlo zaradiť viac pracovníkov, ktorí prišli o zamestnanie, a samostatne zárobkovo činných osôb, ktorých činnosť bola ukončená, pokiaľ k prepúšťaniu došlo šesť mesiacov pred začiatkom referenčného obdobia alebo medzi koncom referenčného obdobia a posledným dňom pred dátumom, ku ktorému Komisia dokončila posudzovanie žiadosti. Vo všeobecnosti sa táto úprava považovala za užitočnú vzhľadom na potreby pracovníkov, ktorí prišli o zamestnanie.

Zmena intervenčných kritérií tak, aby zahŕňala možnosť podporiť pracovníkov, ktorí prišli o zamestnanie, z viacerých ekonomických odvetví v určitom regióne, je reakciou na spätnú väzbu od vnútroštátnych a regionálnych orgánov v predchádzajúcom hodnotení, ktoré zastávali názor,

³² „Prípád týkajúci sa určitého odvetvia“ bol novo zavedený na obdobie 2021 – 2027 pre situácie, keď počet pracovníkov, ktorí prišli o zamestnanie (resp. samostatne zárobkovo činných osôb, ktorých činnosť bola ukončená), dosiahne najmenej 200 počas štvormesačného referenčného obdobia v podnikoch, najmä MSP, ktoré patria do rovnakých alebo odlišných ekonomických odvetví vymedzených na úrovni divízie klasifikácie NACE Revision 2 v rovnakom regióne vymedzenom ako región úrovne NUTS 2.

³³ V rokoch 2014 – 2020 bolo referenčné obdobie na výpočet prahovej hodnoty 500 nadbytočných pracovníkov v prípadoch týkajúcich sa určitého regiónu deväť mesiacov.

že vysoká prahová hodnota je prekážkou pri podávaní žiadostí o podporu z EGF. Preto sa v **EGF teraz uplatňuje flexibilnejší prístup k reštrukturalizačným udalostiam**, ktoré zahŕňajú viac ako jednu spoločnosť. Táto možnosť sa využila v jednom prípade týkajúcom sa určitého odvetvia, v ktorom išlo o pracovníkov z dvoch ekonomických odvetví (výroba strojov a zariadení a papierenský sektor).

Pokiaľ ide o **relevantnosť**, v súvislosti s otázkou, do akej miery EGF rieši *potreby* členských štátov, zistenia z tohto hodnotenia opätovne potvrdzujú zistenia z predchádzajúcich hodnotení EGF, že všetky skupiny zainteresovaných strán sa zoširoka zhodujú, že **EGF je dostatočne prispôsobený špecifickým potrebám príslušných cieľových skupín**. Rozhovory uskutočnené na úrovni EÚ takisto poukazujú na postupné zlepšovanie s každým programovým obdobím, pokiaľ ide o návrh balíka opatrení na úrovni členských štátov, pričom sa uvádza, že **opatrenia EGF čoraz viac zohľadňujú sociálno-ekonomický kontext**. Potreby pracovníkov sa tak riešili komplexnejšie, napríklad poskytovaním dodatočnej podpory na starostlivosť o dieťa a dávok počas rekvalifikácie (v Španielsku).

Podobne ako v predchádzajúcich programových obdobiach umožňuje nariadenie o EGF³⁴ určitú mieru **flexibility pri prerozdeľovaní finančných prostriedkov medzi opatreniami na základe potrieb, ktoré sa môžu objaviť počas obdobia implementácie**, za predpokladu neprekročenia celkového rozpočtu EGF.

Napokon sa v hodnotení poukázalo na **vysokú mieru relevantnosti** financovania z EGF počas obdobia 2021 – 2024. Z dôkazov takisto vyplýva, že rozšírený rozsah pôsobnosti a upravené intervenčné kritériá sú relevantné, lepšie odrážajú hospodársku realitu a robia EGF prístupnejším.

Pokiaľ ide o *budúce potreby*, pri pohľade na údaje o megatrendoch³⁵ týkajúcich sa spôsobu, akým ľudia pracujú a učia sa, výziev súbežnej zelenej a digitálnej transformácie, vplyvu umelej inteligencie v kombinácii so znižujúcim sa počtom obyvateľov a starnutím obyvateľstva v EÚ, ako aj geopolitického prostredia sa zdá, že poukazujú na naliehavú potrebu nových zručností. Investovanie do rekvalifikácie a zvyšovania úrovne zručností pracovníkov, najmä zraniteľných pracovníkov, napr. vo výrobnom alebo v automobilovom priemysle, by mohlo podporiť proces transformácie týchto odvetví alebo by mohlo v niektorých prípadoch potenciálne zabrániť budúcim prípadom straty pracovných miest. Ak sa reštrukturalizácii nedá zabrániť, pracovníci, ktorí už sa rekvalifikovali, by boli v lepšej pozícii, aby si rýchlo našli nové pracovné miesto a vyhli sa nezamestnanosti.

Získané poznatky

V konzultáciách so zainteresovanými stranami sa poukázalo na niekoľko kľúčových poznatkov získaných na úrovni členských štátov aj EÚ, vďaka ktorým sa zlepšila účinnosť, efektívnosť a relevantnosť EGF.

Na úrovni členských štátov sa získalo niekoľko kľúčových poznatkov.

- Ak majú členské štáty predchádzajúce skúsenosti s prípadmi poskytnutia podpory z EGF, *proces podávania žiadostí* môže byť *rýchlejší* vďaka vypracúvaniu úplnejších žiadostí, čo vedie k úsporám z rozsahu na základe skúseností získaných v procese podávania žiadostí. Zdlhavý postup však zostáva pre niektoré členské štáty prekážkou.
- Využívaním pomoci EGF sa podnecuje na rozvoj všeobecného mechanizmu poskytovania reštrukturalizačnej pomoci v členských štátoch s malými skúsenosťami v oblasti hromadného prepúšťania.

³⁴ Pozri článok 17 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/691.

³⁵ [ESPAS-Global-Trends-to-2040-Choosing-Europes-Future-EN.pdf](#).

- *Včasné začatie* vnútroštátnych postupov na zabezpečenie včasnej intervencie.
- *Návrh* opatrení na trhu práce tak, aby zahŕňali podporu prispôsobenú potrebám prijímateľov.
- *Význam fyzickej blízkosti a ľahko dostupnej podpory* pre prijímateľov. V mnohých prípadoch podpora z EGF pozitívne ovplyvnila spôsob riadenia aktívnych opatrení na trhu práce na vnútroštátnej úrovni a partnerstvá, ktoré sa na nich podieľajú.
- *Potreba zlepšiť komunikačné činnosti*. Možno to dosiahnuť vysvetlením, aké opatrenia a činnosti sa môžu z EGF podporovať a ako, a to prostredníctvom komunikácie prispôbenej nielen vnútroštátnym subjektom zapojeným do EGF, ale aj rôznym zainteresovaným stranám (prijímateľom, spoločnostiam a poskytovateľom odbornej prípravy). Členské štáty by mali aktívne komunikovať a zvyšovať informovanosť o EGF, najmä medzi prijímateľmi, keďže nie vo všetkých krajinách EÚ sa to robí systematicky alebo v rovnakej miere.

Aj na úrovni EÚ sa získalo niekoľko kľúčových poznatkov.

- *Rozšírením rozsahu pôsobnosti* na zrušenie pracovných miest pri akejkoľvek rozsiahlej reštrukturalizačnej udalosti bez ohľadu na príčinu sa EGF stal dostupnejším.
- *Vďaka rýchlejšej a jednoduchšej mobilizácii* prostriedkov z EGF v dôsledku toho, že v procese podávania žiadostí je potrebných menej dôkazov a platia kratšie lehoty, sa EGF stal dostupnejším. Trvanie postupu sa však naďalej považuje za príliš dlhé a zložité. Ďalším zrýchlením rozhodovacieho procesu by sa zlepšila dostupnosť EGF a jeho využívanie.

Nové požiadavky na podávanie správ zlepšujú monitorovanie *účinnosti fondu*. Ďalšie zlepšenie v oblasti merania a monitorovania účinnosti EGF by sa dalo dosiahnuť, ak by členské štáty mali vypracúvať špecifické cieľové hodnoty pre jednotlivé prípady. Niektoré členské štáty však zastávajú názor, že požiadavky na monitorovanie a podávanie správ sú už teraz príliš zaťažujúce.

Návrh Komisie na zmenu nariadenia o EGF na roky 2021 – 2027

Komisia predložila 1. apríla 2025 návrh na zmenu nariadenia o EGF³⁶. Komisia navrhuje rozšíriť rozsah pôsobnosti aj na pracovníkov, ktorým bezprostredne hrozí prepustenie v podnikoch v reštrukturalizácii. EGF by podporoval pracovníkov pri získavaní zručností potrebných na presun na inú pozíciu alebo na zmenu zamestnania. Rýchlou mobilizáciou podpory pred hromadným prepúšťaním a stratou pracovných miest EGF zabráni rozsiahlejším narušeniam a zabezpečí hladší proces zmeny pracovného miesta. Spoločnosti budú musieť spolufinancovať časť pomoci poskytovanej pracovníkom.

Hoci to pôvodne nebolo súčasťou rozsahu hodnotenia, na základe obmedzených výsledkov by sa z neho mohli vyvodiť určité závery uplatniteľné v návrhu na zmenu nariadenia. Na základe zistení z tohto hodnotenia Komisia navrhuje **zefektívniť a zrýchliť postupy** mobilizácie podpory z EGF, aby bola rýchlo dostupná tam, kde je najviac potrebná.

Podľa súčasných pravidiel musí každú žiadosť o podporu z EGF preskúmať a schváliť Európsky parlament a Rada. Podľa návrhu by namiesto toho mali možnosť schvaľovať rozpočet EGF raz ročne, pričom finančné prostriedky by členským štátom na základe ich žiadostí pridelovala Komisia.

³⁶

[COM\(2025\) 140](#).

Okrem rýchlejšieho postupu mobilizácie na úrovni EÚ Komisia navrhuje kratšie lehoty pre členské štáty aj pre Komisiu pri spracúvaní žiadostí o pomoc. Celková lehota na schválenie prípadu by sa tak skrátila z 21 na 11 týždňov, čím by sa vyriešil tento aspekt zistení vyplývajúcich z hodnotenia.

O návrhu sa rokuje v Európskom parlamente a Rade.